

Goede onderbouwing oordeel verantwoordingsorgaan ontbreekt vaak

Uit 38% van de verslagen van verantwoordingsorganen wordt niet of nauwelijks duidelijk hoe het vo tot zijn oordeel is gekomen. Dat blijkt uit onderzoek van pensioenadviesbureau GPSS.

Paulien Siegman en Selma Smit van GPSS bestudeerden voor hun onderzoek vijftig jaarverslagen van vo's over 2018. In 2015, een jaar na de verplichtstelling van een verantwoordingsorgaan voor alle pensioenfondsen, deed Siegman [hetzelfde onderzoek](#) eerder al eens. Dit jaar zijn volgens haar zoveel mogelijk dezelfde vo's onderzocht als vier jaar geleden, voor zover de betreffende fondsen nog bestaan.

Verantwoordingsorganen hebben als wettelijke hoofdtaken het geven van een oordeel over het handelen van het bestuur en het door het bestuur uitgevoerde beleid, alsmede het geven van gevraagd advies.

Matige motivering oordeel

Siegman noemt de beoordeling van de kwaliteit van het werk van het fondsbestuur de belangrijkste taak van een vo. Uit liefst 38% van de onderzochte vo-verslagen wordt echter niet of nauwelijks duidelijk hoe het vo tot zijn oordeel over het fondsbestuur is gekomen. Dat is weliswaar een iets betere score dan in 2015, toen de helft van de onderzochte vo's

Heipalen worden geslagen in een Nederlandse nieuwbouwwijk. Bij verantwoordingsorganen ontbreekt geregeld de onderbouwing van een oordeel. Foto David Rozing / HH

geen goed onderbouwd oordeel gaf, maar het is nog steeds een aanzienlijk percentage.

‘Sommige vo’s schrijven bijvoorbeeld alleen maar op dat ze het bestuur van het pensioenfonds hebben geëvalueerd en dat ze van mening zijn dat het fonds het goed heeft gedaan, zonder verdere onderbouwing’, aldus Siegman. ‘In het kader van transparantie is dat niet wenselijk.’

Vo’s die hun oordeel wél onderbouwen, beperken zich bovendien 'veelal tot een opsomming van het gevolgde proces en/of feitelijkheden in plaats van een motivering waarom het onderwerp als positief of negatief wordt beoordeeld', aldus het rapport. Ook dat aspect is voor verbetering vatbaar.

Adviesrecht

Over het jaar 2018 hebben minimaal 45 van de vijftig vo’s adviezen uitgebracht. Vijf vo’s hebben hier niets over opgenomen in hun jaarverslagen. In 2015 meldden maar 32 vo’s adviezen te hebben gegeven. Siegman heeft niet onderzocht over welke onderwerpen het meest advies wordt gegeven.

Opvallend is dat de helft van de onderzochte pensioenfondsen hun vo’s ‘bovenwettelijke adviesrechten’ heeft gegeven. De meest voorkomende zijn adviesrecht ten aanzien van wijziging van de statuten van het fonds (tien keer gemeld) en ten aanzien van toeslag-, premie- en/of kortingsbeleid of eventuele jaarlijkse korting (zes keer).

Professionalisering

Een positief aspect uit het onderzoek is dat vo’s zich gaandeweg aan het professionaliseren zijn. Zo melden tien vo’s dat zij commissies hebben opgericht die zich richten op specifieke onderwerpen. In 2015 maakten maar vier vo’s melding van het bestaan van commissies. De meest voorkomende commissies hebben als aandachtsgebied beleggingen en/of balansbeheer (vier keer) of communicatie (ook vier keer). Commissies lijken vooral voor te komen bij de verantwoordingsorganen van grote pensioenfondsen die meer dan €10 mrd beheren.

Vo's vergaderen ook iets vaker. Het gemiddelde aantal bijeenkomsten ligt inmiddels op vijf. Vier jaar eerder vergaderde een gemiddeld vo maar driemaal per jaar.

Meer training

Een ruime meerderheid van de vo's (34) heeft in 2018 een of meer dagen training gevolgd. Dat is volgens de onderzoekers 'aanzienlijk meer' dan vier jaar geleden. Ook worden er 'regelmatig' themasessies tezamen met het bestuur gevolgd. Trainingen kunnen volgens Siegman bijvoorbeeld gaan over de rol en taken van het vo zelf. 'Themasessies kunnen gaan over zaken als de financiële positie van het fonds, duurzaam beleggen, risicomanagement of actualiteiten.'

'Aangezien wij het ontplooiën van opleidingsactiviteiten als een van de indicatoren beschouwen voor een professionele rolinvulling door het vo, zien wij de stijging van het aantal trainingsactiviteiten als een teken van toenemende professionalisering', concludeert het rapport.

Op 18 november organiseert GPSS een [seminar](#) over het onderzoek.

Door Tjibbe Hoekstra

Meest gelezen

Ruim veertig economen en prominenten pleiten voor hogere rekenrente

Tegenkrachten komen op gang tegen prominentenbrief rekenrente

Koolmees: stapelen van kortingen is onwenselijk

